

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
JOSETTE DEMICOLI**

Seduta tat-23 ta' April, 2013

Citazzjoni Numru. 31/2008

Marjano sive Mario Pace f'ismu proprju u bhala mandatarju tal-imsiefrin hutu Josephine Robinson, Michelina Cutajar u Emanuel Pace kif ukoll bhala mandatarju tal-imsefrin Mary Ann Ahern u John Pace ulied il-mejjet Saviour Pace u b'digriet tas-7 ta' Dicembru 2010 Dr Kevin Mompalao gie nominat kuratur tal-imsiefra Michelina Cutajar u permezz ta' nota tad-19 ta' Gunju 2012 il-konjugi Marjano sive Mario Pace u Carmen Pace assumew l-atti tal-kawza minflok l-atturi Mary Ann Ahern u John Pace stante li xtraw is-sehem taghhom mill-proprjeta' in divizjoni u permezz tad-digriet ta' l-1 ta' Frar 2013 l-imsemmija nota tad-19 ta' Gunju 2012 giet irtirata u minflok Marjano Pace gie reintegrat bhala prokuratur ta' Mary Anne Ahern u John Pace

Vs

Carmelo Pace u Carmelo Pace gie nominat kuratur deputat sabiex jirraprezenta lill-imsefrin John, Frank u Tereza martu Salvu Pace wkoll ahwa Pace

Il-Qorti,

Permezz ta' din il-kawza l-atturi originarjament kienu qeghdin jitolbu l-legittima (porzjon rizervata) fir-rigward tal-wirt ta' ommhom Maria Pace li mietet fis-7 ta' April 1998 u li ghamlet testment fl-1 ta' Settembru 1988 fl-atti tan-Nutar Paul George Pisani u iehor fis-7 ta' Lulju 1989 fl-atti tan-Nutar Paul George Pisani. Permezz ta' l-ewwel talba l-atturi talbu dikjarazzjoni li l-kuntratt ta' bejgh li ghamlet Maria Pace mal-konvenut Carmelo Pace fl-20 ta' Awwissu 1988 fl-atti tan-Nutar Paul George Pisani li bih bieghet nofs indiviz mill-fond numru 1, Triq Helsien, Xewkija, Ghawdex b'mandra annessa ta' cirka 84.3 m.k huwa donazzjoni simulata.

Illi l-konvenuti ressqu diversi eccezzjonijiet fir-risposta guramentata.

L-ewwel eccezzjoni giet irtirata fis-seduta tal-31 ta' Lulju, 2008.

It-tieni u t-tielet eccezzjonijiet gew decizi permezz tas-sentenza in parte tas-27 ta' April 2010. F'din is-sentenza gie dikjarat li l-kuntratt ta' bejgh li sar fl-20 ta' Awwissu 1988 fl-atti tan-Nutar Dr Paul George Pisani kien fih ukoll donazzjoni indiretta fl-ammont ta' disgha u ghoxrin elf ewro (€29,000).

Ir-raba' eccezzjoni giet michuda permezz tas-sentenza in parte tal-20 ta' Jannar 2009.

Illi sussegwentement l-attur Marjano Pace f'ismu proprju u bhala mandatarju ta' l-imsiefrin hutu Josephine Robinson u Emanuel Pace kif ukoll tal-imsiefrin Mary Ann Ahern u John Pace it-tnejn ahwa wlied u werrieta tal-mejjet huh Salvu Pace tat-3 ta' Dicembru 2010 li permezz tieghu talbu li tigi awtorizzata z-zieda mat-talbiet fir-rikors

Kopja Informali ta' Sentenza

guramentat fis-sens li tigi likwidata l-komunjoni tal-akkwisti tal-mejtin Joseph u Maria konjugi Pace u tillikwida l-beni tal-mejjet Joseph Pace.

Illi Dr Justyne Caruana ghall-konvenuti kollha hliet ghal Michelina Cutajar iddikjarat li l-patrocinati taghha kienu qeghdin jaqblu mat-talbiet indikati fir-rikors.

Tali rikors qatt ma gie degretat formalment u ghalhekk f'dan l-istadju l-Qorti qeghda tilqa' t-talba tal-atturi ghaz-zidiet fit-talbiet u dan sabiex jigu evitata aktar spejjez ta' kawza ohra.

Rat l-atti kollha ta' din il-kawza.

Rat li l-kawza thalliet ghas-sentenza.

Kunsiderazzjonijiet

Illi dak li fadal li jigi deciz f'din il-kawza hija l-likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti tal-konjugi Pace u li tigi likwidata l-legittima kif mitluba.

Illi l-fatti fil-qosor huma s-segwenti:

- Joseph u Maria konjugi Pace kellhom disat (9) itfal: Marjano sive Mario, Josephine Robinson, Michelina Cutajar, Emanuel, Carmelo, John, Frank, Tereza u Saviour (mejjet). L-atturi Mary Ann Ahern u John Pace huma wlied tal-mejjet Saviour Pace.
- Joseph Pace miet intestat fl-14 ta' Lulju 1979.
- Permezz ta' kuntratt li sar fl-20 ta' Awwissu 1988 fl-Atti tan-Nutar Paul George Pisani, Maria Pace bieghet lill-konvenut Carmelo Pace *'...nofs indiviz (1/2) ossija kull dritt lilha spettanti mil-lok ta' djar markat bin-numru wiehed (1) fi Triq il-Helsien, gia Strada Brittanica fix-Xewkija, Ghawdex bil-mandra annessa tal-kejl ta' cirka erbgha u tmenin punt decimali tliet metri kwadri (84.3m.k.)* Dwar dan il-kuntratt permezz ta' sentenza parzjali tas-27 ta' April, 2010 gie dikjarat li Maria Pace iffavoriet lil binha

Carmelo fil-prezz li ghalih bieghet is-sehem taghha mill-fond inkwistjoni. Il-Qorti kkonkludiet li sehhet donazzjoni indiretta ta' €29,000.

- Fis-7 ta' April 1988 mietet Maria Pace. Hija ghamlet testment fl-1 ta' Settembru 1988 fl-atti tan-Nutar Paul George Pisani fejn halliet legat lil binha Carmelo, u testment iehor fis-7 ta' Lulju 1989 fl-atti tal-istess Nutar fejn halliet legat rimuneratorju lill-istess Carmelo ta'nofs indiviz ta' l-art ta' Golin, limiti Ghajnsielem, Ghawdex.

- L-atturi rrinunzjaw ghall-wirt ta' ommhom permezz ta' dikjarazzjoni li giet prezentata fit-3 ta' April 2008¹ u rrizervaw id-dritt ta' legittima.

- Irrizulta li bhala proprjeta' immobbli fil-komunjoni tal-akkwisti kien hemm is-segwentu proprjetajiet ossija:

(i) Il-fond bin-numru wiehed (1) fi Triq il-Helsien, gia Strada Brittanica fix-Xewkija, Ghawdex bil-mandra annessa tal-kejl ta' cirka erbgha u tmenin punt decimali tliet metri kwadri (84.3m.k.);

(ii) Hames (5) bicciet raba'maghrufa bhala 'Ta' Golin', limiti Ghajnsielem, Ghawdex.

- Fis-seduta tal-21 ta' Mejju 2010 gie vverbalizzat, fost ohrajn, is-segwentu:

(i) Dwar il-legittima fir-rigward tal-fond 1, Triq il-Helsien, Xewkija mehud in konsiderazzjoni s-sentenza parzjali tas-27 ta' April 2010 hemm qbil li kull minn ghandu dritt ghal-legittima s-sehem tieghu huwa ta' elf sitt mija u hdax-il euro (€1,611);

(ii) Fir-rigward tar-raba' 'Ta' Golin', il-qasma ghandha ssir in-natura cioe' wiehed minn disgha (1/9) lil kull parti;

¹ Fol 16 -23 tal-process

(iii) Min ghandu d-dritt ghal-legittima (wirt ta' l-omm) sehmu fir-rigward ta' l-art 'Ta' Golin' jircievih in-natura;

(iv) Kull min ser jircievi sehem mill-art 'Ta' Golin' bhala werriet tal-missier u legittimarju ta' l-omm ghandu jigi assenjat kejl ta' 728.37m.k.

▪ Fis-seduta tas-7 ta' Dicembru 2010², Dr Justyne Caruana ghall-konvenuti iddikjarat dwar il-fond numru 1, Triq il-Helsien, Xewkija li fir-rigward il-massa ereditarja ta' Joseph Pace l-konvenut Carmelo Pace akkwista l-ishma ta' Tereza Pace, Salvu Pace, Josephine Robinson, Emanuel Pace u Mario Pace filwaqt li ghar-rigward is-sehem ta' Mariano Pace gie impartat ma' fond iehor fi Triq San Bert, Xewkija in forza ta' kuntratt tat-12 ta' Settembru 1992 fl-atti tan-Nutar Dottor Enzo Dimech. Dakinhar ghar-rigward l-ishma ta' Michelina Cutajar, Frank Pace u John Pace gie dikjarat li xtaqu li jiehdu l-proprjeta' in natura.

▪ Dwar il-fond numru 1, Triq il-Helsien, Xewkija fil-mori tal-kawza Carmelo Pace akkwista l-ishma ta' ohtu Michelina Cutajar, ta' John Pace u ta' Francis Pace in forza ta' zewg kuntratti fl-atti tan-Nutar Dottor Josef Masini Vento tat-22 ta' Awwissu 2011 u tas-27 ta' Frar 2012.

▪ Ghaldaqstant Carmelo Pace huwa sid uniku tal-fond numru 1, Triq il-Helsien, Xewkija³.

▪ Fil-mori l-konjugi Marjano u Carmen Pace xtraw is-sehem tal-atturi Mary Ann Ahern u John Pace mill-proprjeta' in divizjoni permezz tal-kuntratt tat-8 ta' Novembru 2010 fl-atti tan-Nutar Dottor Kristen Dimech.

▪ Bhala immobbli li ghandhom jigu assenjati ghalhekk fadal biss **Ir-Raba' 'Ta' Golin', limiti Ghajnsielem, Ghawdex**. Fit-testmenti l-kejl indikat kien 8430m.k. mentri in situ l-kejl huwa ta' 8741 m.k. kif diga inghad din kienet proprjeta' tal-komunjoni tal-akkwisti tal-konjugi Pace.

² A fol 304 tal-process

³ Dan qedjinghad ghaliex is-sehem ta' omm il-partijiet Maria Pace gie akkwistat minn Carmelo Pace in forza ta' kuntratt ta' xiri fl-atti tan-Nutar Dottor Paul George Pisani ta' l-20 ta' Awwissu tal-1988.

- Guzepp Pace miet intestat u kwindi sehemu waqa' fuq id-disgha ahwa kollha. Biss pero' fil-frattemp Marjano Pace u Carmelo Pace akkwistaw ishma ta' whud minn huthom.
- Carmelo Pace ghandu total ta' hames ishma minn disgha (5/9). Sehem minn disgha huwa s-sehem originali tieghu. Tlett ishma ohra huwa akkwistahom minghand Michelina Cutajar, John Pace u Francis Pace kif fuq inghad. Is-sehem l-iehor huwa ta' Theresa Pace li huwa sehem minn disgha (1/9) Theresa Pace inkarigatu biex ighaqqadha ma' tieghu anke fil-komputazzjoni ta' l-ishma u fid-divizjoni. Dan peress li dalwaqt li se jigi ffirmit il-kuntratt ta' bejgh bejnu u Theresa Pace.
- Ghar-rigward in-nofs indiviz l-iehor ta' Maria Pace dan gie mholli lilu kollu kemm huwa lil Carmelo Pace in forza ta' testment fl-atti tan-Nutar Dottor Paul George Pisani tas-7 ta' Lulju 1989.
- Dwar in-nofs indiviz ta' l-omm hemm talba ghal porzjon riservata u ghalhekk fil-komputazzjoni tas-sehem ta' l-omm sar kalkolu fuq nofs is-sehem ta' l-omm peress li l-ulied huma aktar minn hamsa.
- Hemm qbil illi l-ishma rispettivi tal-partijiet, inkluzi l-ishma legittimarji jigu assenjati in natura u li l-art tigi maqsuma f'zewg partijiet – parti tigi assenjata lil Carmelo Pace u Theresa Pace indivizament bejniethom filwaqt li l-parti l-ohra tigi assenjata lil Mariano Pace, martu Carmen u hutu Josephine Robinson u Manwel indivizament bejniethom.
- Fis-seduta tal-11 ta' April 2013 sar is-segwentu verbal:

“Il-partijiet jaghmlu referenza ghall-pjanta Dok GM1 a fol 288 tal-process u jaqblu li l-qorti ghandha taghti sentenza fis-sens illi l-plots immarkati bl-ahdar ghandhom jigu assenjati lill-konvenut Carmelo Pace, filwaqt illi daww ikkuluriti bil-kulur orange jigu assenjati lill-attur Mariano

Pace kif ukoll il-partijiet minnu rapprezentati. B'dan illi Marjanu Pace ihallas is-somma ta' elfejn euro (€2,000) lil Carmelo Pace bhala ekwiparazzjoni li jithallsu mas-sentenza”.

- Illi fadal il-kwistjoni dwar **il-mobbli**. L-atturi semmew xi mobbli li kienu qeghdin jippretendu. Dwar dawn ma ngabu l-ebda provi li jsostnu tali pretensjoni u cioe' li tali mobbli kienu jezistu u ghalhekk m'hemm l-ebda mobbli x'jigu divizi.
- Fadal ukoll il-kwistjoni dwar **il-flus**. Irrizulta li kien hemm zewg kontijiet – wiehed kont fiss u l-iehor *interest disposal account*. Fiz-zewg kontijiet kien hemm total ta' Lm2,370.37. Il-kontijiet kienu tas-sena 1992 u inghalqu fl-1993. Dak iz-zmien l-omm kienet ghadha hajja u ma ngabitx prova dwar x'gara minn dawn il-flus. Ma rrizultax li xi hadd approprja ruhu minnhom.

Ghal dawn il-motivi din il-Qorti tiddeciedi din il-kawza billi:

(1) Tiddikjara li bhala proprjeta' immobbli fil-komunjoni tal-akkwisti tal-konjugi Pace kien hemm is-segwentu proprjetajiet ossija:

- Il-fond bin-numru wiehed (1) fi Triq il-Helsien, gia Strada Brittanica fix-Xewkija, Ghawdex bil-mandra annessa tal-kejl ta' cirka erbgha u tmenin punt decimali tliet metri kwadri (84.3m.k.);
- Hames (5) bicciet raba' maghrufa bhala 'Ta' Golin', limiti Ghajnsielem, Ghawdex.

B'dan illi, kif fuq spjegat il-konvenut Carmelo Pace huwa sid uniku tal-fond bin-numru wiehed (1) fi Triq il-Helsien, gia Strada Brittanica fix-Xewkija, Ghawdex bil-mandra annessa tal-kejl ta' cirka erbgha u tmenin punt decimali tliet metri kwadri (84.3m.k.). Ghalhekk ghad-divizjoni baqa' biss il-hames bicciet raba'.

(2) Tordna lill-konvenuti jhallsu l-ammont ta' elf sitt mija u hdax-il euro (€1,611) bhala legittima lil kull min

Kopja Informali ta' Sentenza

ghandu d-dritt tal-legittima ossija lill-atturi Marjano sive Mario Pace, Josephine Robinson, Emanuel Pace, Michelina Cutajar u lil Mary Ann Ahern u John Pace bhala wlied Saviour Pace⁴.

(3) Illi dwar ir-raba' 'Ta' Golin', limiti Ghajnsielem, Ghawdex dan qieghed jigi assenjat bil-mod kif qablu bejniethom il-partijiet ossija li b'referenza ghall-pjanta Dok GM1 a fol 288 tal-process il-plots immarkati bl-ahdar qeghdin jigu assenjati lill-konvenut Carmelo Pace u Theresa Pace indivizament bejniethom, filwaqt illi daww ikkulluriti bil-kulur orangjo qeghdin jigu assenjati lill-attur Marjano Pace kif ukoll lill-partijiet minnu rapprezentati. B'dan illi Marjanu Pace ghandu jhallas is-somma ta' elfejn euro (€2,000) lil Carmelo Pace bhala ekwiparazzjoni liema ammont ghandu jithallas mas-sentenza.

(4) Tinnomina lin-Nutar Anna Maria Mizzi sabiex tippubblika l-att relattiv fis-sbatax (17) ta' Mejju tas-sena elfejn u tlettax (2013) fil-bini tal-Qorti, Ghawdex u lill-avukat Dr Georgine Schembri sabiex tidher ghall-eventwali kontumaci.

Spejjez in konnessjoni mal-legittima huma a karigu tal-konvenuti kollha. Spejjez l-ohra tal-kawza u tal-pubblikazzjoni tal-kuntratt ghandhom jinqasmu bejn il-kontendenti skont is-sehem li kull parti ghandu.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

⁴ Mary Ann Ahern u John Pace ghandhom dritt ghal sehem wiehed peress li huma qeghdin f'din il-kawza in vesti ta' l-ulied Saviour Pace.